

concursul de la Moscova Andrei Ioniță s-a ridicat nu numai la exigențele unei comisii extrem de profesionale în ceea ce privește performanța și performarea instrumentală, ci în mod cert, peste ceea ce muzicienii din comisie auziseră până la el. El este, în plan istoric, primul muzician român de până acum care a reputat atât de înalta recunoaștere ca laureat cu Premiului I la un Concurs Ceaikovski.

Cei trei soliști, cu intuițiile lor admirabile, cu eficiența lor artistică în măsură să ne covârșească și cu frumusețea lor de fi în muzică și pentru muzică, au dat fiecărei lucrări din program acel suport al capodoperei pe o bază aproape inamovibilă. În această lumină, totul a apărut necesar și esențial în interpretarea lor.

Trio în sol minor de Claude Debussy este o creație din adolescența compozitorului, o creație din care nu transpare nimic din capodoperele scrise de el în anii maturității. Ambianța sonoră este schumaniană și într-o anumită perspectivă cu un climat de salon muzical. Trio Sternin a arătat aici intensitatea sensibilităților lor în conturarea metaforelor componistice.

Trio nr. 2, în mi minor, op. 67, de Dimitri Șostakovici este o partitură de notorietate internațională. I-am admirat pe cei din Trio Sternin pentru elansarea lor nobilă în fluxul dramatic și emoțional specific acestui mare compozitor rus în ansamblul creației sale.

Cele patru anotimpuri la Buenos Aires de Astor Piazzola au fost foarte bine primite de publicul care i-a aplaudat îndelung. Sigur avem aici o evocare a imaginii sonore a Argentinei cu predilecția pentru tango și pentru bandoneon. Trio Sternin a revărsat energii pline de fervoare și de vivacitate cu toată plăcerea lor de a cânta.

Georgeta Iordache, Daria Tudor și Andrei Ioniță au fost elocvenți, reliefând un prodigios ton epic și pasaje impresionante prin vigoare.

Este aici momentul de a exprima prețuirea pentru organizatorii acestei superbe serii de muzică de cameră la Templul Coral din București și pentru sponsorii acestor tineri minunați cu instrumentele lor muzicale, **Fundația Sternin** și Compania daneză **Bang and Olufsen**, prin departamentul lor de la București.

Mircea ȘTEFĂNESCU

Celebrându-l pe Eminescu la Institutul Cultural Român

Miercuri 17 ianuarie, în eleganta și primitoarea sală a Institutului Cultural Român, și cu un public numeros și select format din personalități de elită în cultură și artă, directori ai unor importante televiziuni naționale și internaționale, eurodeputați și diplomați de vârf de la Ambasada Republicii Moldova la București, s-a desfășurat sub aura perenă a Poetului Național Mihai Eminescu și în contextul Zilei Culturii Naționale, o întâlnire cu compozitorul Eugen Doga de la Chișinău, și susținerea unor alocuțiuni atât despre artistul oaspete, cât și despre celebrarea Luceafărului poeziei românești. În rândul acestora am fost solicitat să vorbesc, și succint voi insera ideile mele spuse în fața acelei admirabile asistențe, iar în finalul acestei cronici voi transcrie integral cele două cronici muzicale semnate de Mihai Eminescu, în ziarul **Timpul** despre concertele lui Pablo de Sarasate la București în 1882.

Revenind la programul serii, am avut plăcerea de a-l asculta pe Eugen Doga într-un interesant și memorabil expozeu al convingerilor sale despre artă și despre muzică. Am

vizionat apoi timp de peste 40 de minute, fragmente de filme și emisiuni realizate de Televiziunea România Internațional și Televiziunea Moldova din Canada al căror subiecte au fost viața, creația și caracterul de mare spectaculozitate al acestui muzician în viața de concert și în admirația unui larg public de la Chișinău la București, de la Moscova la Sankt Petersburg, precum și în Europa, în Statele Unite și Canada, în săli mari și în fața a zeci și zeci de mii de ascultători.

Eugen Doga este compozitorul de natura trecerii tehnicii muzicii de film în care el s-a afirmat în stilul de **light classical**, în spațiul ideatic consacrat în sala de concert și în grădinile în aer liber, în pandant cu ceea ce știm în Vest despre concertele lui Andre Rieux.

Există un public aderent la acest tip de spectacol muzical cu o largă respirație și cu o colorație și mișcare scenică intensă și plină de vivacitate.

În acest înțeles, Eugen Doga este un compozitor renumit până acolo unde Vaticanul a definit unul dintre valsurile sale ca a patra partitură de valoare la nivel universal în secolul XX.

Muzica lui Eugen Doga, deși în genere este o poveste frumoasă spectaculară și sincretică, nu este cu nimic mai puțin elocventă pentru a mișca suflete și a înfiora inimi. Mai ales că

Eugen Doga

știm despre spații geografice și timpuri recente care sunt încărcate de emoții, acolo în aerul aspru al istoriei dintre Prut și Nistru și nu numai în Est.

În cuvântul pe l-am rostit, m-am referit mai întâi la complexitatea psihologică a artei compoziționale la Eugen Doga și despre capacitatea acestuia de a se fi definit ca un autentic eminescolog, prin realizarea baletului *Luceafărul* care a avut premiera la Teatrul Bolșoi de la Moscova și printr-o serie de alte creații, de mai mari sau mai mici dimensiuni, pe versuri de Mihai Eminescu.

Aici am revenit la Mihai Eminescu și am explicat asistenței conceptul de Poet național care i-a fost atribuit post mortem, prin lege. Eminescu a creat forma modernă, contemporană, performantă a limbii române pe care – prin generalizare – o vorbim astăzi. În timp, Titu Maiorescu scria tot în acest sens despre meritul Poetului. Mulți poeți, unii de mare celebritate în timpul lor, au pierit odată cu timpurile lor. Eminescu, însă, a mers și merge cu durată în atemporal a României, și poemele sale au resorturile intime de a se regenera permanent. Și acest efect se produce pentru fiecare generație a națiunii care îi descoperă tezaurul de gândire, sentiment și adevăr, fără a se ivi vreo edulcolare a acestora.

Despre Eminescu și muzică am evocat ce a spus Tudor Arghezi în 1957, când a fost invitat să se întâlnească cu elevii și profesorii de la Liceul de muzică nr.1, azi Colegiul național de muzică Dinu Lipatti din București.